

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΚΑΤΑ ΤΡΙΜΗΝΙΑΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΚΘ' ΑΡ. 3 (ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1987)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΑΡΚΑΚΗ ΜΑΝΩΛΗ, 'Από τὸν λόγο στὸν ὄν	σελ. 257 - 275
ΝΙΚΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Οἱ Πελοποννήσιοι στὸ «Μακεδονικὸ Σύνταγμα» τῶν Βουρβόνων τῆς Νεάπολης	» 276 - 290
ΚΛΗΡΙΔΗ ΓΛΑΥΚΟΥ, Τὸ Κυπριακόν. Ἐξελίξεις καὶ προοπτικαί	» 291 - 300
ΒΡΑΝΟΠΟΥΛΟΥ Α. ΕΠΑΜ., 'Απόγονοι τῶν παλαιμάχων τοῦ Μεγάλου 'Αλεξάνδρου	» 301 - 316
ΜΟΣΧΩΝΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Δύο φιλέλληνες στρατιωτικοὶ γιατροὶ Ἑρρίκος Τράϊμπερ καὶ Ἀντώνιος Λινδερμάγιερ	» 317 - 326
ΖΩΡΑ Γ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ, Ἡ βραδιά «Ἡλία Βενέζη» στὸν Φ.Σ. Παρνασσός	» 327 - 331
ΖΩΡΑ Γ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ, Ὁ Δ. Σολωμὸς καὶ ἡ Ἀκαδημία «Arcadia»	» 332 - 334
ΜΑΡΑΓΓΙΑΝΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ, Ὁ Ἑρωτὰς στὸν Πλάτανα σὰν ἀντικείμενο μύησης	» 335 - 347
ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΗ Α. ΜΗΝΑ, Ἡ Ἀλβανία σήμερα. Καὶ ὁδοιπορικὸ στὴν ὑπό- δουλη Β. Ἠπειρο	» 348 - 359
ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗ ΚΩΝ. ΕΜΜΑΝ., Δεῖγμα ἀπὸ τὴν ὑπόδουλη ζωὴ καὶ τὴ δράση τῶν κοινοτήτων τῆς Ρόδου	» 360 - 366

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

ΣΑΒΒΙΔΗ Γ. Κ. ΑΛΕΞΗ, Peter M. Holt, The Age of the Crusades. The Near East from the Eleventh Century to 1517	σελ. 367 - 378
Costas P. Kyrris, History of Cyprus, with an Introduction to the Geography of Cyprus by Andreas Cl. Sophocleous	» 379 - 384

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΚΑΤΑ ΤΡΙΜΗΝΙΑΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

Ίδιοκτήτης: ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ
Γραφεία: Πλατεία Ἀγ. Γεωργίου Καρύτση 8 — Ἀθήναι (Τ. 105 61)

Ἐπιτροπή Συντάξεως

ΓΕΡ. ΙΩ. ΚΟΝΙΔΑΡΗΣ : Πρόεδρος Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσός
Γ. Κ. ΠΟΥΡΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ: Γενικός Γραμματεὺς Φ.Σ.Π.
ΝΙΚ. ΛΙΒΑΔΑΡΑΣ : Ἀντιπρόεδρος Φ.Σ.Π.
Γ. Μ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ : Μέλος Ἐφορείας Φ.Σ.Π.

Ἐπεύθυνος κατὰ νόμον ἐκδότης Γερ. Ἰω. Κονιδάρης
Λεωφ. Ἀλεξάνδρας 120

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: ΕΥΑΓΓ. ΜΠΟΥΛΟΥΚΟΣ
Ὁδὸς Φωτομάρα 54, Ἀθήναι - Τηλ. 9238.933

Τιμὴ τεύχους Δρχ. 300

(Α.Ν. 1092/1938, ἄρθρον 6, § 1)

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ταχυδρομικῶν):

Ἐσωτερικοῦ Δρχ. 1000. Ἐξωτερικοῦ \$ 30.

Διὰ Συλλόγους, Σχολεῖα Δρχ. 500.

Διὰ Τραπεζῶν, Ἐπιχειρήσεων, Ὄργανισμῶν, Ἀνώνυμους Ἐταιρίας,
Δήμους καὶ Κοινότητες Δρχ. 5000.

Βιβλία ἀποστελλόμενα εἰς τὸ περιοδικὸν ἀναγγέλλονται. Ἀποστελλόμενα εἰς διπλοὺν
βιβλιοκρίνονται. Χειρόγραφα δημοσιεύσιμα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἐμβάσματα ἀποστέλλονται ἐπ' ὀνόματι τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσός.

Δρος ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΟΣΧΩΝΑ
ἐ.ἀ. Ὑποστρατήγου Ὑγειονομικοῦ

ΔΥΟ ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ ΕΡΡΙΚΟΣ ΤΡΑΪΜΠΕΡ ΚΑΙ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΛΙΝΔΕΡΜΑΓΙΕΡ

Στὸ πλευρὸ τῶν γιγαντομάχων ἐκείνων προμάχων τῆς πατρίδος καὶ ἀληθῶν μαρτύρων τῆς ἐλευθερίας, οἱ ὅποιοι μετὰ ἀπὸ σκληρὸ ἐπταετῆ ἀγῶνα καὶ μυριονέκρους μάχας ἄκαμπτοι καὶ ἀπτόητοι κατίσχυσαν νὰ παραδώσουν ἐλευθέρα καὶ πάλι τὴν πατρίδα, πολλοὶ φιλέλληνες γιατροὶ ἀπὸ πάσης γῆς προσῆλθαν γιὰ νὰ προσφέρουν τὰς ἰατρικὰς τῶν φροντίδας ἐγκαταλείψαντες τὴ θάλαωρὴ τῶν ἐστιῶν τῶν καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς τῶν θέσεις καταστάντες τελικῶς Ἑλληνικώτεροι τῶν γηγενῶν Ἑλλήνων καὶ σήμερα ἔχομε τὴ χαρὰ νὰ παρευρίσκονται μεταξύ μας ἐδῶ στὴν ἱστορικὴ αἶθουσα τοῦ Παρνασσοῦ, οἱ ἀπόγονοι δύο φιλελλήνων στρατιωτικῶν γιατρῶν, ἡ ἐρίτιμος Κυρία Σοφία Κιάππε καὶ ἡ ἀξιότιμος οἰκογένεια κ. Νικολάου Ἀποστολίδη τοῦ Ἑρρίκου Τράϊμπερ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἀξιότιμοι Κύριοι Ἀντώνιος Λινδερμάγιερ δικηγόρος καὶ Δημήτριος Λινδερμάγιερ πολιτικὸς μηχανικὸς, τοῦ Ἀντωνίου Λινδερμάγιερ.

Καὶ τοὺς ἀπόγονους τούτους ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς ἐταιρείας μας θερμῶς εὐχαριστῶ διὰ τὰ προσφερθέντα στὸν ὀμιλοῦντα στοιχεῖα τῶν φιλελλήνων προγόνων τῶν, τὰ ὅποια συμπληρώνομε σήμερα καὶ μὲ ἄλλα ἄγνωστα, τὰ ὅποια βρήκαμε ἐφησυχάζοντα στὰ Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους καθὼς καὶ σὲ ἄλλες πηγές.

Ἀπὸ τὴν ἐνδοξοτάτη αὐτὴ σελίδα τῆς ἱστορίας τῶν φιλελλήνων γιατρῶν θὰ μιλήσομε γιὰ δύο ὑγειονομικοὺς ἀξιωματικοὺς, τὸν τὰ πρῶτα φέροντα Ἑρρίκον Τράϊμπερ καὶ τὸν Ἀντώνιον Λινδερμάγιερ, χωρὶς νὰ θέλομε νὰ ἀποσιωπήσομε καὶ ὅλους τοὺς λοιποὺς φιλέλληνας ὑγειονομικοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ πολίτας γιατροὺς, ποὺ ὑπῆρξαν ὄχι λίγοι, Dumont, Howe, Mayer, von Vais, von Kessel, Νίδερ, Boldemann, Knöffel, Amster, Gosse, Johansen, Bailly, Orstain, Dodzauer, Zucharini, Vild, Schreiner, Bormann, Weissing καὶ λοιποὶ καὶ τῶν ὁποίων αἰωνία ἔσεται ἡ μνήμη, γιὰτὶ προσφέρανε, ὄχι μόνο τὰς ἰατρικὰς τῶν φροντίδας, ὅπου ἡ Ἑλληνικὴ γῆ μὲ ἄφθονο αἶμα πότιζε τὸ ἀρχόμενο νὰ θάλλει ἀμφιλαφές δένδρο τῆς Ἐλευθερίας, ἀλλὰ

καὶ ἐφονεύθησαν ἢ ἀπέθαναν ἀπὸ τὶς κακουχίας τῶν ἐκστρατειῶν χάριν τῆς ἐλευθερίας μας ἀπὸ τὸν Τουρκικὸ ζυγὸ.

Ὁ Ἑρρίκος Τράϊμπερ¹ γεννήθηκε τὸ 1796 στὸ Meiningen. Ἦτο γιὸς αὐλικοῦ φαρμακοποιοῦ, ποῦ οἱ πρόγονοὶ του ἦταν κόμητες. Σπούδασε τὴν ἰατρικὴν ἐν τῇ Πανεπιστήμῳ τῆς Ἰένης, τοῦ Μονάχου, τοῦ Würzburg καὶ τῇ χειρουργικῇ ἐν τῇ Παρίσι συνδεθεὶς ὡς χειρουργὸς μετὰ τὸν γιατρὸν τοῦ Ναπολέοντος Corvissart καὶ μιὰ μέρα ἐγκαταλείπει τὸ λαμπρὸν τοῦ μέλλον καὶ τὴν θαλπωρὴν τῆς οἰκογενείας του γιὰ νὰ κατέλθει μετὰ ἄλλους 36 ξένους ἐν τῇ μαχομένῃ γιὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀπὸ τὸν Τουρκικὸ ζυγὸ Ἑλλάδα.

Γιὰ τὴν μεγάλην καὶ συναρπαστικὴν μορφήν τοῦ Ἑρρίκου Τράϊμπερ πολὺ λίγα μποροῦν νὰ προστεθοῦν ἀπὸ μένα τὸν ταπεινὸ ὁμιλητὴ, μετὰ μάλιστα τὴ δημοσίευσήν ἀπὸ τὸν δυσέγγονόν του γιατρὸν Χρῆστον Ἀποστολίδην τῆς βιογραφίας του καθὼς καὶ τοῦ ἡμερολογίου ποῦ ὁ Τράϊμπερ κατέλειπε, καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύεται τὸ μέγεθος τῆς ὀξυνοίας, τῆς ὀξυδερκειᾶς, τῆς προσεκτικότητος, τῆς μεθοδικότητος, τὸ μεμετρημένον τοῦ ἤθους καὶ ἡ ἀκάματος δράσις τοῦ μεγίστου αὐτοῦ φιλέλληνος στρατιωτικοῦ γιατροῦ καὶ χειρουργοῦ.

Στὶς 12 Ἰανουαρίου τοῦ 1822 ὁ νεαρὸς χειρουργὸς Ἑρρίκος Τράϊμπερ ἀποβιβάζεται ἀπὸ τὸ καράβι «Πήγασος» τοῦ Ζακυνθηνοῦ Βιττάλη ἐν τῷ Μεσολόγγι καὶ περιβληθεὶς τὴν στολήν τοῦ στρατιωτικοῦ γιατροῦ γίνεται παντοῦ παρών, ὅπου ἄφθονο ἔρρει τὸ Ἑλληνικὸ αἷμα. Γιὰ 6η χρόνια, σὲ ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ «Ἰεροῦ Ἀγῶνος» τὸν βρίσκομε παρόντα σὲ ὅλες τὰς μάχας χειρουροῦντα καὶ περιθάλλοντα τραυματίας κάτω ἀπὸ συνθήκας ἀληθῶς τραγικὰς, ποῦ ἀπὸ μετριοφροσύνης ποθενὰ ἐν τῷ ἡμερολογίῳ του δὲν τις ἀναφέρει, ὅμως μᾶς τις ἀποθανάτισε ὁ φαλαγγάρχης Χρῆστος Βυζαντίου, ὁ ὁποῖος περιγράφοντας ἐν τῇ ἱστορίᾳ του, ὅσα συνέβησαν ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Φαβιέρου κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τῆς Καρύστου γράφει:

«... Ἄλλ' ἢ ἠθικὴ καὶ σωματικὴ κατάστασις τοῦ στρατοῦ τούτου ἦταν ἀθλιωτάτη. Οἱ πληγωμένοι ἐνταῦθα ὑπέστησαν τὰ πάνδεινα, διότι οὐδεὶς ἐφρόντιζε περὶ τῆς μεταφορᾶς αὐτῶν εἰς τὸ στρατόπεδον, ὅπερ ἔκειτο οὐ μακρὰν ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐφόδου, ἄλλοι μὲν συρόμενοι καὶ ἄλλοι βοηθούμενοι ὑπὸ τῶν τυχόντων προσήρχοντο πρὸς τὸν ἐκεῖ χειροῦργον. Τὸ δὲ θέμα τῆς πρώτης βοηθείας τῶν πληγωμένων παρὰ τοῦ ἀρχιχειροῦργου Τράϊμπερ ἦτο φρικῶδες. Περίπου διακόσιοι πληγωμένοι κείμενοι ἐκτάδην ἐν τῷ περιβολίῳ λεμωνῶνος ἐξέβαλλον γοεράς φωνάς, ἰδίως οἱ πληγωμένοι ἐκ σφαιρας πυροβόλων. Ἐκεῖ φύλλον θύρας ἔκειτο ἐπὶ πετρῶν χρησιμεῦον ὡς χειρουργικὴ τράπεζα· ἐπ' αὐτῆς στρατιῶται τινὲς τοῦ πυροβολικοῦ, ὧν, ὡς ἐρ-

1. Προβολὴ προσωπογραφίας Τράϊμπερ.

ρέθη εν τῇ ἱστορίᾳ, οἱ ἄξονες τῶν πυροβόλων εἶχον θραυσθῆ, ἐλάμβανον ἀνὰ ἓνα τῶν πληγωμένων χερσὶ τε καὶ ποσὶ καὶ κατέκλιναν αὐτὸν ἐπὶ τῆς οὕτω κειμένης τραπέζης. Ὁ δὲ εἰρημένος ἀρχιχειροῦργος, ἔχων ἀνεσυρμένας τὰς χειρίδας τοῦ ἱματίου καὶ κρατῶν μάχαιραν ἀνὰ χεῖρας, ὄλωσ ἠμαγμένος ἔτεμνεν ἀνηλεῶς τὰ προσβληθέντα μέρη τοῦ πληγωθέντος καὶ εἶτα ἐπέδενε ταῦτα. Ἀνασυρομένου τούτου ἐκ τῆς τραπέζης, ἐτίθετο ἄλλος καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς ἅπαντες οἱ δυνηθέντες ἢ κάλλιον εἰπεῖν οἱ εὐτυχήσαντες νὰ ἔλθωσι ἐκεῖσε ἐλάμβανον τὴν πρώτην βοήθειαν τῶν πληγῶν των, ὡς ἐλάβομεν καὶ ἡμεῖς αὐτοί.

Εἶτα δὲ ἕκαστος ἀπεσύρετο, ὅπως ἠδύνατο καὶ μετὰ πολλῶν κόπων καὶ βασάνων ἀφίκετο εἰς τὴν παραλίαν ἔνθα ὁ Δημήτριος Καλλέργης ἐπεβίβαζε τοὺς πληγωμένους ἐπὶ τῶν ἐκεῖ ἐλλιμενιζομένων πλοιαρίων...

Καθ' ἣν ὥραν ἐτέθην καὶ αὐτὸς ἐγὼ ἐπὶ τῆς εἰρημένης τραπέζης εἶδον τὸν παντὸς λόγου ἄξιον Φιλέλληνα τοῦτον χειρουργὸν ἀπηυδησμένον ἐκ τοῦ κόπου καὶ τῆς πείνης κρατοῦντα δὲ μὲ τὰς αἰμοσταγεῖς χεῖρας του ὀλίγον ἄζυμον ἄρτον καὶ τρώγοντα...»

Σὲ ἡλικία 45 ἐτῶν ὁ Έρρ. Τράϊμπερ παντρεύεται τὴν κατὰ 30 σχεδὸν χρόνια νεώτερή του κόρη τοῦ Δομένικου Ὁριγῶνη, ποῦχε τὴν ἀτυχία νὰ τῇ χάσει πολὺ γρήγορα, καθὼς καὶ σχεδὸν ὅλα τὰ παιδιά του, γιὰ νὰ πεθάνει σὲ ἡλικία 86 ἐτῶν, ἓνα Ἀπριλιάτικο δειλινὸ τοῦ 1882, στὸ ἰδιόκτητο σπιτί του στὸ Θησεῖο καὶ νὰ ταφεῖ στὴν Ἀττικὴ γῆ, ποῦ ποτὲ δὲν ἐγκατέλειψε, οὔτε γιὰ λίγο ἀπὸ τὴ στιγμή ποῦ πάτησε τὸ πόδι του στὴν Ἑλλάδα.

Τὸ πόσο ἀγαπήθηκε ἀπὸ ὅλον τὸ στρατιωτικὸ κόσμον, ποῦ περιέθαλψε ὁ Έρρικός Τράϊμπερ τὸ μαρτυρᾷ ἡ ἐπιγραφή στὴ βάση τῆς προτομῆς του, ποῦ στήσανε μὲ δαπάνες τους οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ στὸν τάφο του στὸ Ἀνεκροταφεῖο²: «Έρρικόφ Τράϊμπερ, φιλέλληνη ἀγωνιστῆ ἀνωτέρω Γενικῶ Ἀρχιάτρω τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ἀποβίωσαντι τῇ 12 Ἀπριλίου 1882 Ἑλληνες Ἀξιωματικοὶ εὐγνωμονοῦντες ἀνήγειρον».

Ὁ Έρρ. Τράϊμπερ ἐντούτοις, παρὰ τὰς πολυτιμωτάτας ὑπηρεσίας ποῦ προσέφερε δέχθηκε καὶ πικρίες, βλέπετε: «φθόνος ἀεὶ καθέστηκε τοῖς ζῶσι», ὅμως καὶ «ἡ δόξα δεξιὰ συντροφεύει τὸν ἄνδρα ποῦ τρέχει μὲ κόπο στῆς φήμης τὸ δύσβατο τόπο». Ἔτσι ἡ πατρις ἀνεγνώρισε τὸ Μάιο τοῦ 1865 τὰ ὅσα αὐτὸς πρὸς αὐτὴν προσέφερε καὶ τοῦ ἀπένευμε τὸν τίτλο τοῦ ὑποστρατήγου, βαθμὸ πολὺ μεγάλο γιὰ ὑγειονομικὸ ἀξιωματικὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καὶ τοῦ τὸν ἀπένευμε, γιατί, ὅπως ἀναγράφεται στὸ σχετικὸ Διάταγμα «...κατὰ τὸν ὑπὲρ Ἀνεξαρτησίας ἱερὸ Ἀγῶνα προσέφερε ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας οὐ μόνον ἰατρικὰς, ἀλλὰ καὶ καθαρῶς στρατιωτικὰς».

2. Προβολὴ τάφου Τράϊμπερ.

Ὁ Ἑρρίκος Τράϊμπερ ἂν καὶ τιμήθηκε μὲ πολλὰ παράσημα, ἓνα μονάχα ἀγαποῦσε καὶ τὸ ἔφερε μὲ ὑπερηφάνεια: «τὸ παράσημο τοῦ ἀγώνος».

Ὁ Χρῆστος Ἀποστολίδης γράφοντας τὴ βιογραφία τοῦ Τράϊμπερ σημειώνει ὅτι: «ἡ ἱατρικὴ βιβλιοθήκη καὶ μιὰ μεγάλη προσωπογραφία τοῦ Ἑρρίκου Τράϊμπερ, ποὺ ἐδώρισε στὸ Α΄.Σ.Ν. Ἀθηνῶν ὁ γιὸς του Ἀλέξανδρος ἐπίατρος καὶ ὁ ἴδιος τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ποὺ πέθανε σχετικὰ νέος στὰ 1892, ἐνῶ βρισκόταν στὸ γραφεῖο τῆς Διευθύνσεως τοῦ 401 Νοσοκομείου μέχρι τὴν κατοχὴ, μετὰ ἐξαφανίσθηκε χωρὶς κανεὶς νὰ ξέρει τί ἀπέγινε».

Ἐδῶ ὀφείλω νὰ ἀνασκευάσω αὐτὴ τὴν πληροφορία τοῦ Χρ. Ἀποστολίδη, ἀπὸ τὴν ὁποία καὶ ὁ ὁμιλῶν παρεσύρθη γράφοντας πρὸ ἐτῶν τὴν ἱστορία τῆς Α.Σ.Υ.Ε. Κατὰ νεωτέρας ἐρεῦνας μας καὶ τὰ βιβλία τοῦ Treiber καὶ ἡ προσωπογραφία του βρίσκονται στὸ ΝΙΜΤΣ μεταφερθέντα ἀπὸ τὸ 401 Γ.Σ.Ν.Α. μὲ τὴ φροντίδα τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Κυριακοῦ.

Κατόπιν μακρῶν ἐρευνῶν τοῦ ὁμιλοῦντος στὰ ἀρχεῖα τοῦ ΓΕΣ, στὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, στὰ ΦΕΚ καὶ σὲ ἄλλες πηγές καὶ τὴ δημοσιευθεῖσα ἀπὸ τὸ Χρῆστο Ἀποστολίδη βιογραφία τοῦ Τράϊμπερ τεκμηριώθηκε μὲ ἀδιάσειστα στοιχεῖα, ὅτι ὁ Treiber ὑπῆρξε ὁ ἰδρυτής, ὀργανωτὴς καὶ ὁ πρῶτος Διευθυντὴς τοῦ Ὑγειονομικοῦ Σώματος τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ.

Κατόπιν τούτου μὲ προτροπὴ τοῦ ὑποστρατήγου ΥΓ Πάνου Γιαννημάρα ὁ ὁμιλῶν κατήρτισε πίνακα τῶν διατελεσάντων Διευθυντῶν τοῦ Ὑγειονομικοῦ Σώματος κατὰ χρονολογικὴ σειρὰ, ὁ ὁποῖος καὶ ἀναρτήθηκε στὴ Διεύθυνση Ὑγειονομικοῦ τοῦ ΓΕΣ συμπληρούμενος ἔκτοτε συνεχῶς, καὶ στὸν ὁποῖο σημειοῦται πρῶτος ὁ Ἑρρίκος Τράϊμπερ.

Τὸν Ἑρρίκον Τράϊμπερ βρίσκομε στὶς μάχες τοῦ Κομπότι, Πέτα, Σαλώνων, Παλαμιδίου, Μεσολογγίου, τῆς Τριπολιτσᾶς, τῆς Καρύστου, τοῦ Χαϊδαρίου, τῆς Δοβραίνης καὶ τῆς Καστέλλας. Τὸν Τράϊμπερ βρίσκομε γιατρὸ στὸ Νοσοκομεῖο τοῦ Ἴτσ - Καλέ, τῆς Σαλαμίνας, καὶ τοῦ Ναυπλίου, μὰ καὶ γιατρὸ στὴν «Καρτερία», ἐνῶ ἀργότερα γίνεται Διευθυντὴς τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ.

Στὰ ΓΑΚ βρήκαμε ἔγγραφο, μὲ τὸ ὁποῖο διατάσσεται τὸ εἰς Ἀθήνας Μηχανικὸ νὰ προβλέψει στὰ κτίρια ποὺ προορίζοντο γιὰ νὰ στεγάσουν τὸ Ὑπουργεῖο Στρατιωτικῶν καὶ «μιὰ κάμαρα γιὰ τὸν ἀρχιατρὸν Τράϊμπερ».

Ὁ Χρῆστος Ἀποστολίδης γράφει, ὅτι: «τὸ ἡμερολόγιον τοῦ Treiber παραδόξως σταματᾷ στὰ 1828». Τοῦτο πιθανῶς νὰ συνέβη, γιατί ἤδη ὁ Τράϊμπερ εἶχε ἐξαντλήσει τὴν ὑπηρεσία του στὶς μάχιμες Μονάδες, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, καὶ εἶχε ἤδη προωθηθεῖ πρὸς τὶς ὑπηρεσίες τῶν Στρατιωτικῶν Νοσοκομείων καὶ τελικῶς στὴν ὀργάνωση τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, ὅπως αὐτὸ τεκμαίρεται ἀπὸ τὰ διάφορα ἔγγραφα, ποὺ ὑπάρχουν στὰ Γ.Α.Κ. καὶ ἀναφέρουν τὰς μετὰ τὸ 1828 δραστηριότητας τούτου.

Κατά τὸν Χρῆστο Ἀποστολίδη, ὁ Τράϊμπερ ἦτο τακτικὸς στὴν ἐργασία του καὶ μεθοδικότατος, ὅπως συνάγεται ἀπὸ τὸ πλούσιο ἀρχεῖο, ποὺ κατέλειπε.

Ὁ Τράϊμπερ συνυπέγραψε τὴν ἰατροδικαστικὴ ἔκθεση γιὰ τὸ νεκρὸ τοῦ Καποδίστρια, τοῦ ὁποῖου κατὰ τὴ γνώμη μας ὑπῆρξε ὁ στρατιωτικὸς ὑγειονομικὸς τοῦ σύμβουλος.

Ὁ Τράϊμπερ ἔγινε γιατρὸς τοῦ βασιλέως Ὁθωνος, ἐπίτιμος καθηγητῆς τῆς χειρουργικῆς στὸ Ὁθώνιο Πανεπιστήμιο, πρόεδρος τοῦ Ἱατροσυνεδρίου, ἰδρυτῆς, ὀργανωτῆς καὶ πρῶτος Διευθυντῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑγειονομικοῦ Σώματος τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Στρατιωτικῆς Φαρμακαποθήκης, ἰδέα ἀληθῶς φαεινὴ καὶ πρωτοπόρος, ἂν φαντασθεῖ κανεῖς, ὅτι μόλις τὰ τελευταῖα χρόνια ἐπιχειρεῖ τὸ κράτος νὰ δημιουργήσῃ ἀνάλογη καὶ γιὰ τὴ λοιπὴ δημόσια ζωὴ. Τέλος ὁ Τράϊμπερ γίνεται καὶ πρόεδρος τῆς ΑΣΥΕ.

Στὰ ΓΑΚ βρίσκομε ἔγγραφα ποὺ πιστοποιοῦν ὅλα, ὅσα ἀνέφερα καθὼς καὶ τὴ συμμετοχὴ του στὶς εἰσηγητικὰς ἐκθέσεις τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ Α΄. Σ.Ν. Ἀθηνῶν τοῦ ἐπονομασθέντος καὶ «Σ. Ν. Μακρυγιάννη» καθὼς καὶ τοῦ Πολιτικοῦ ἢ ἄλλως Δημοτικοῦ Νοσοκομείου τῶν Ἀθηνῶν «Ἐλπίς».

Οἱ μόνοι ἀπόγονοι τοῦ Ἑρρίκου Τράϊμπερ στὰς Ἀθήνας σήμερα προέρχονται ἀπὸ τὴν κόρη του Ρόζα καὶ εἶναι οἱ παρακολουθοῦντες τὴν ὀμιλία μας κυρία Σοφία Κιάππε καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ τρισεγγονοῦ του Νικ. Ἀποστολίδη ἐνῶ στὸ Meningen ὑπάρχουν ἐπώνυμοι συγγενεῖς τούτου.

Γιὰ τὸ μεγάλο ἔργο ποὺ ἐπετέλεσε ὁ μέγιστος αὐτὸς φιλέλληνας πρῶτος ὑγειονομικὸς ἀξιωματικὸς ποὺ πέθανε στὰς 14 Ἀπριλίου τοῦ 1882 τὸ περικλείει ὁ ἐπικήδειος λόγος τοῦ ἀρχίατρου Περικλέους Σούτσου, ποὺ τὸν διαδέχθηκε στὴ Διεύθυνση Ὑγειονομικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν μετὰ τὴν ἀποστρατεία του, περίληψη τοῦ ὁποῖου θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ Σᾶς διαβάσω ὡς κατακλείδα γι' αὐτόν:

«Μετ' ἄκρας προσέρχομαι συγκινήσεως ἐγώ, ὁ τσαούτης παρὰ σοῦ ἀγάπης τιμηθεῖς ν' ἀποτείνει εἰς τὸν μέγιστον νεκρόν σου ὀλίγας ἀποχαιρετισμοῦ λέξεις ἐν ὀνόματι τοῦ Ὑγειον. Σώματος Στρατοῦ, οὗ ὑπῆρξας ὁ πρῶτος ἰδρυτῆς καὶ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ὁ ἰθύντων...» καὶ σκιαγραφῶν ἐν συνεχείᾳ τὸν βίον τοῦ Τράϊμπερ ὁ Σούτσος προσθέτει «...Ὅτε ἐπέβλεπε τῆς πατρίδος τὰ στέρνα ξενικὴ κατοχὴ καὶ εἰς ἐπίμετρον τῶν δεινῶν εἰσεκόμισεν αὕτη ἐκ Καλλιπόλεως τὴν βρωτολιγὸν τῆς χολέρας νόσον καὶ ἔρημοι κατοίκων ἦσαν τοῦ ἄστεως τῆς Παλλάδος αἱ ὁδοί, ἀνὴρ ἵππεὺς ἔθεάτο πολλάκις τῆς ἡμέρας διανύων τὰς ἀπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου εἰς τοὺς στρατώνας καὶ τὰνάπαλιν ἀγούσας ὁδοὺς. Εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰπῶμεν ὑμῖν, τίς ἦτο ἐκεῖνος ὁ ἵππεύς, ὅστις παντοῦ ἔσπευδεν ἐνθαρρύνων διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος ἐμμείναντας ὑγειονομικοὺς ἀξιωματικοὺς κατὰ τὴν θεομνησίαν ἐκείνην, ὅστις ἰδίᾳ πολλάκις

χερσὶ παρεῖχε τὸ φάρμακον τοῖς χολεριῶσι; Βεβαίως ὄχι, πάντες μαντεύεται αὐτόν... κλ. Τὸν Τράϊμπερ δὲν κατέβαλον οὔτε ἡ πολύμοχθος ὑπηρεσία, οὔτε ἡ ἐξάσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος οἱ ἄμετροι κόποι, ἐγήρασαν αὐτὸν προώρως ἀλλεπάλληλα πικρίας ποτήρια...) «Καὶ ἡ ἀφήγησις αὕτη τοῦ βίου τοῦ ἐξόχου φιλέλληνας, ὃν κηδεύομεν σήμερον, ὅσον ἀτελής, ὅσον ἄτεχνος καὶ ἂν ὑπῆρξε, κατέδειξε οὐδὲν ἥττον προφανῶς, ὅτι ὁ ἀνώτερος Γεν. Ἀρχίατρος Τράϊμπερ, ὡς ἄνθρωπος ἐπέδειξε γενναῖα κοσμοπολίτου αἰσθήματα, ὡς δημόσιος λειτουργὸς εὐθύτητα, αὐταπάρνησιν, φειδῶ πρὸς τὸν δημόσιον πλοῦτον, θρησκευτικὴν εἰς τὸ καθῆκον ἀφοσίωσιν, ὡς ἐπιστήμων φιλόανθρωπος ἀνευ ὀρίων, ὡς σύζυγος καὶ ὡς πατὴρ στοργὴν ἄμετρον...»

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Ὅπως ὁ «Πήγασος» ἔφερε στὸ 1822 τὸν Τράϊμπερ στὴ μαχομένη Ἑλλάδα, ἔτσι ἓνα ἄλλο καράβι, ἡ κορβέττα «Μαδαγασκάρη» ἔφερε στὶς 18 Ἰανουαρίου τοῦ 1833 στὴν ἐλεύθερη πιά Ἑλλάδα, ἓναν ἄλλο φιλέλληνα γιατροῦ³ ποῦ ἦταν ἤδη διακεκριμένος στὴ χώρα του, τὸν Ἄντωνιον Λινδερμάγιερ τοῦ ὁποῖου τὴν βιογραφία φέρομε σήμερα γιὰ πρώτη φορὰ στὸ φῶς.

Ἀπὸ τὸ μὴ κυκλοφοροῦν βιβλίον τῆς συγγενοῦς τοῦ Ἄντωνίου Λινδερμάγιερ Ismene Grohmann, τὸ ὁποῖο ἐπιγράφεται «Schicksale und Lebenswege. Die Grohmänner und ihre Vorfahren» δηλαδὴ «Ἡ μοῖρα καὶ πορεία τῆς ζωῆς τῶν Grohmänner» μέλος τῆς ὁποίας ἦτο ὁ Ἄντωνιος Λινδερμάγιερ σταχυολογήσαμε ὅσα θὰ ἀκούσετε γιὰ τὸν διαπρεπῆ αὐτὸν φιλέλληνα ὑγειονομικὸ ἀξιωματικὸ, συμπληρούμενα καὶ μὲ ἄλλες πληροφορίες ποῦ συνελέξαμε ἀπὸ ἄλλες πηγές.

Κατ' ἀρχάς, ἰδοὺ πῶς ἡ Ἰσμήνη Γκρόμαν περιγράφει στὸ βιβλίον της, τὴν ἀφίξιν τοῦ Ἄντωνίου Λινδερμάγιερ στὴν Ἑλλάδα:

«Mit vollen segeln fuhr am (18 Jan. 1833) die englische Korvette — Madagaskar — in den schönen malerischen Hafen von Nauplia ein...» δηλαδὴ.

«Μὲ ἀνοικτὰ ὄλα τὰ πανιά μπῆκε στὶς 18 Ἰανουαρίου τοῦ 1833 στὸ ὁμορφο καὶ γραφικὸ λιμάνι τοῦ Ναυπλίου, ἡ ἀγγλικὴ κορβέττα-Μαδαγασκάρη» καὶ συνεχίζει «...ἔφερνε σ' αὐτὴ τὴ μικρὴ κηλῖδα τῆς γῆς ποῦ ὕστερα ἀπὸ 100ετίες σκλαβιάς, ἀγώνων, ἀναταραχῶν καὶ ἐσωτερικῶν διαιρέσεων ἀνομάσθηκε «Ἐλευθέρα Ἑλλάς», τὸν πρῶτο νόμιμο βασιλεῖα Ὅθωνα τοῦ Wittelsbach, τὸν 18χρονο δευτερότοκο γιὸ τοῦ βασιλιᾶ Λουδοβίκου τοῦ πρώτου τῆς Βαυαρίας. Τὸν βασιλεῖα Ὅθωνα τὸν Ἴον τῆς Ἑλλάδος...» κλ.

Ἀνάμεσα στὴν ἀκολουθία τοῦ Ὅθωνος, ὅπως στὴ συνέχεια μᾶς τὴν δίδει ἡ Ἰσμήνη Γκρόμαν συγκατελέγετο καὶ ὁ νέος μὲν διαπρεπὴς ὁμως ἤδη ἐπιστήμων-ιατρός Ἄντωνιος Λινδερμάγιερ, ὁ ὁποῖος εἶχε παραιτηθεῖ τῆς

3. Προβολὴ προσωπογραφίας Λινδερμάγιερ.

ύψηλης κρατικής θέσεως που κατείχε στην πατρίδα του, για να συμμετάσχει έθελοντικά ως στρατιωτικός γιατρός μαζί με άλλους φιλέλληνας στην άκολουθία του βασιλέως Όθωνος.

Στόν περίφημο ζωγραφικό πίνακα του Peter Hess⁴, που παριστάνει την άφιξη του β. Όθωνος στο Ναύπλιο βλέπομε άνάμεσα στην άκολουθία του με τη στρατιωτική στολή του υγειονομικού άξ/κού τό νεαρό γιατρό Άντώνιον Λινδερμάγιερ.

Ό Άντώνιος Λινδερμάγιερ γεννήθηκε τό 1806 και ήταν γιός του όμωνύμου κουρέα* και θεραπευτού Λινδερμάγιερ άπό τό Orterburg του Passau και της Βαρβάρας Wienhard, που είχαν και μία κόρη την Τερέζα κατά 4 χρόνια μεγαλύτερή του, που παντρεύτηκε τό γιατρό Josh Mänper.

Ό Άντώνιος Λινδερμάγιερ τελείωσε τίς γυμνασιακές σπουδές του στην πατρίδα του και τίς Πανεπιστημιακές στο Μόναχο, όπου γίνεται διδάκτωρ της ιατρικής τό 1828. Έργάζεται για 2 χρόνια στη Βιέννη και τό 1830 γίνεται κρατικός γιατρός στο Passau και πολύ γνωστός σ' αυτό με την επιδημία της χολέρας, που την αντιμετώπισε με τόση επιτυχία, ώστε να τον καταστήσει πασίγνωστο γιατρό και μεταξύ τών ευγενών οικογενειών της περιοχής και ιδιαίτερο γιατρό του κόμητος Berchen.

Ό Άντώνιος Λινδερμάγιερ όμως άπό μαθητής είχε άρχισει να θαυμάζει τόν άπελευθερωτικό άγώνα τών Έλλήνων, γι' αυτό και έγκατέλειψε τό λαμπρό του μέλλον και μπήκε σαν γιατρός σε μία Βαυαρική Μονάδα έθελοντών που προοριζόταν για την Έλλάδα. Γι' αυτό και τόν βρίσκομε στην άκολουθία του βασιλέως Όθωνος, ό όποιος κατά την Ίσ. Γκρόμαν του άπονέμει τόν τίτλον του «νον» μετά ξιφών.

Λίγο μετά την άφιξη του στην Έλλάδα, ή Κυβέρνηση τόν διορίζει Διευθυντή του Στρατ. Νοσ/μείου στο Νεόκαστρο, άργότερα τόν μεταθέτει ως Δ/ντή του Σ.Ν. Ναυπλίου και στη συνέχεια πάντοτε, ως Δ/ντή του Σ.Ν. Χαλκίδος και Λαμίας και τελικά γίνεται τό 1836 ό πρώτος Διευθυντής του Α' Στρατιωτικού Νοσοκομείου Άθηνών, του γνωστού μας ως Σ.Ν. Μακρυγιάννη⁵, που τό διευθύνει για 9 χρόνια. Αυτό του Σ.Ν. που ή σχεδίασις άνήκει στόν ύπολοχαγό του μηχανικού Will. von Weiler και ή επίβλεψις κατασκευής στόν λοχαγό του μηχανικού von Paschowitz και του όποιου τό έγκριτικό πρωτόκολλο κατασκευής που ύπάρχει στα ΓΑΚ και πρώτοι τό άναφέρομε σήμερα ύπογράφεται και άπό τόν Η. Treiber ως Δ/ντή του Ύγ. Σώματος⁶.

4. Προβολή πίνακος Hess.

5. Προβολή Σ. Ν. Μακρυγιάννη.

6. Προβολή Πρωτοκόλλου.

* Σημ. συγγρ.: Πιθανή παρερμηνεία της Ίσ. Γκρόμαν του θεράποντος χειρουργού.

Ἐνὸς Σ.Ν. δυνάμεως 200-250 κλινῶν κατὰ τὴ μαρτυρία τοῦ ἀρχιάτρου Περ. Σούτσου καὶ ἐκ τῶν λαμπροτέρων κτιρίων τῆς ἐποχῆς στὰς Ἀθήνας σύμφωνα μὲ τὶς δημοσιογραφικὰς πληροφορίες καὶ ἀφηγήσεις περιηγητῶν τῆς ἐποχῆς, πὺ τὴ μεγαλοπρέπειά του καὶ σήμερα διαπιστώνει ὁ ἐπισκέπτης, πὺ τοῦτο ἀναπαλαιούται γιὰ νὰ στεγάσει τὶς ἄσχετες πρὸς αὐτὸ ἀρχαιότητες τῆς Ἀκροπόλεως ἀντὶ νὰ στεγάσει, ὅπως θὰ ἔπρεπε, ὅλη τὴν πλουσία ἱστορία τοῦ Ὑγειονομικοῦ Σώματος ἢ καὶ τῆς ἑλληνικῆς Ἰατρικῆς.

Στὰ ΓΑΚ βρήκαμε ἓνα ἐξιτήριο ἀσθενοῦς τοῦ Σ.Ν. αὐτοῦ ὑπογραφόμενον ἀπὸ τὸν Lindermayer. Τὸ ἐξιτήριο αὐτὸ ἔχει ἰδιαιτερὴ σημασία, γι' αὐτὸ καὶ τὸ ἀναφέρομε, ἔχει σημασία, γιὰτὶ ἡ σύνταξί του χωρὶς καμμιά παραλλαγή διατηρήθηκε μέχρι τὸ 1958, δηλαδὴ γιὰ πάνω ἀπὸ 100 χρόνια, ὅτε ὁ ὀμιλῶν τόλμησε νὰ τὸ ἀνασυντάξει βάσει τῶν συγχρόνων στρατιωτικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν δεδομένων, καὶ τὸ σπουδαίτερο, γιὰτὶ ἀποτελεῖ μιὰ σπάνια ἔμπρακτο ἀπόδειξι ἐκείνου πὺ ἔλεγε ὁ σοφὸς δάσκαλός μου ἀείμνηστος καθηγητῆς Γεράσιμος Ἀλιβιζάτος «πὺς οἱ Ἕλληνες ἱατροὶ ἐνδιαφέρονται μονάχα διὰ τὰ ἀκουστικά καὶ τὸ νιστέρι, δι' αὐτὸ καὶ πᾶσα ὀργάνωσις τῆς ἱατρικῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀποτυγχάνει».

Στὸ ὑπ. ἀρθ. 3 ΦΕΚ τῆς 13 Φεβρ. 1841 βρίσκομε παρασημοφορούμενον τὸν δόκτορα-ἐπίατρο-Διευθυντὴ τοῦ Στρατιωτικοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν Ἀντώνιο Λινδερμάγιερ.

Τὸν Ἀντώνιο Λινδερμάγιερ ἀκόμη βρίσκομε, ὡς Διευθυντὴ τοῦ Νοσοκομείου νὰ γνωματεύει, γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ στρατηγοῦ Μακρυγιάννη κατὰ τὴν σ' αὐτὸ παραμονή του.

Ὁ Ἀντώνιος Λινδερμάγιερ δημοσίευσε πάρα πολλὰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας, τόσο στὸ πρῶτο κυκλοφορήσαν ἱατρικὸ περιοδικὸ «Ἀσκληπιό», ὅσο καὶ σὲ διάφορα ξένα.

Στὸ χρονικὸ διάστημα τῆς θητείας του στὸ Α'. Σ.Ν. Ἀθηνῶν παντρεύτηκε τὴν πανέμορφη καὶ πλουσιωτάτη Ἀθηναία Ἀγγελικὴ Βενιζέλου ἀπογόνου τῆς ἱστορικῆς Ἀθηναϊκῆς οἰκογενείας Μπενιζέλου, ἀπὸ τὴν ὅποια προήρχετο καὶ ἡ Ἁγία Φιλοθέη*.

Ἀργότερα μὲ τὴν κύρωση τοῦ συντάγματος τὸ 1843 παραιτεῖται ὡς ἄλλοδαπὸς τῆς στρατιωτικῆς τοῦ ιδιότητος καὶ ἰδιοτευεῖ, ἐνῶ παράλληλα ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐντομολογία καὶ τὴν πτηνολογία, ἰδρύοντας μουσεῖο τῆς φυσικῆς ἱστορίας.

Στὰ 1846 γίνεται ἐπίτιμος ἀρχίατρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καὶ τὸ

* Βλ. Is. Grohmann: Lebensgeschichte der heiligen Philothea (Gottliebe).

1848 προσωπικός γιατρός του βασιλέως Όθωνος⁷, τον οποίο θα ακολουθήσει στην εξορία του, που αποτελεί και την αρχή των δεινών της οικογενείας του.

Στό 1854 πολύ πεπειραμένος, από την πατρίδα του, στην επιδημία της χολέρας αντιμετώπιζει αυτήν τώρα επιτυχώς και στάς Άθήνας μαζί με τον καθηγητή Νικ. Κωστή.

Γιά τή λαμπρά συνδρομή του αυτή πάνω στην καταπολέμηση της χολέρας ή βασίλισσα Άμαλία του χαρίζει σαν ένθύμιο ένα δακτυλίδι με διαμάντι που έχει περιέλθει στο γιό της βιογράφου του Εμί.

Ό Λινδερμάγιερ από τό γάμο του απέκτησε 10 παιδιά, από τά όποία τά δύο δίδυμα ή Καλλιόπη και ή Ειρήνη πέθαναν γρήγορα, όπως και ή Σοφία σε ηλικία 3 ετών από τυφοειδή πυρετό, που επεπόλαζε στάς Άθήνας μέχρι τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο. Τά άλλα 7 παιδιά του ήταν ό Άλέξανδρος, ή Άθηνά, ή Τερέζα, ή Άμαλία, ό Προκόπιος, ό Μαχ και ή νεωτέρα Ειρήνη.

Η οικογένειά του ήταν εγκατεστημένη στο ιδιόκτητο σπίτι τους στη γωνία Ίπποκράτους και Πανεπιστημίου⁸, που όλοι οί παλαιοί Άθηναίοι τό θυμούνται, γιατί σωζόταν μέχρι και μετά τον 2ο Παγκ. Πόλεμο. Σ' αυτό τό σπίτι πέρασε τή ζωή της, όπως όλες οί μεγαλοαστικές οικογένειες της εποχής εκείνης. Δυστυχώς όμως όλη ή ευτυχία της οικογενείας ανετράπηκε μιά μέρα από σοβαρά οικογενειακά προβλήματα και τά πολιτικά γεγονότα της εποχής, που ήταν: ή προσβολή από φυματίωση του γιού του Άλέξανδρου που σπούδαζε στη Γερμανία και που παρά τίς τεράστιες προσπάθειές του πέθανε τελικώς σε ηλικία 24 ετών τό 1864, για να τον ακολουθήσει στον τάφο από την ίδια άρρώστια τον επόμενο χρόνο και ή κόρη του Τερέζα, μολυνθείσα από την προς τον αδελφόν της αυτοθυσία της και ή συνεξορία του με τον β. Όθωνα και ή δίωξις από την πολιτεία της οικογενείας του, ή όποία καταφεύγει στην υπό Βρετανική επικυριαρχία Ζάκυνθο, όπου διέρχεται δραματικές ήμέρες στερήσεων και πείνης.

Όταν τά πολιτικά ήρέμησαν επανέρχεται ό Λινδερμάγιερ μετά της οικογενείας του στάς Άθήνας προσπαθών να επαναδημιουργηθεί και πολλές έλπίδες στηρίζει στο γάμο της κόρης του Άθηνάς με τον στη Βιέννη τότε διαμένοντα και μετέπειτα μεγάλο καθηγητή της Χημείας Άναστάσιο Χριστομάνο. Όμως ό γάμος δεν είναι άρμονικός λόγω διαφορής χαρακτήρων.

7. Προβολή φωτογραφίας του 1854 που παριστάνει τον β. Όθωνα προπέμποντα τους ύπασπιστές που αναχωρούν προς άπελευθέρωση των υποδούλων Έλλήνων, και με αριθμό 12 σ' αυτήν φέρεται ό Λινδερμάγιερ.

8. Προβολή της οικίας.

Ἔτσι καταβεβλημένος ἀπὸ τὰ ἀλλεπάλληλα κτυπήματα τῆς μοίρας πεθαίνει ἀπὸ καρδιακὴ συγκοπὴ σὲ ἡλικία 53 ἐτῶν, ἐνῶ ἡ οἰκογένειά του ἐξουθενωμένη πωλεῖ τὸ σπίτι της σ' ἓνα ὄνοματι Ζυγομαλᾶ καὶ καταφεύγει νὰ ζήσει στὸ σπίτι τοῦ Χριστομάνου.

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Αὐτὴ ὑπῆρξε ἡ ζωὴ καὶ ἡ Μοίρα τῶν δύο ἐξόχων φιλελλήνων ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ἑρρίκου Τράϊμπερ καὶ τοῦ Ἄντωνίου Λινδερμάγιερ οἱ ὅποιοι στὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας των ἀπαρνήθηκαν τὴν πατρώαν γῆν, τὴν θαλπωρὴν τῆς πατρικῆς στέγης καὶ τὴν προσιωιζομένη λαμπρὰ σταδιοδρομία των καὶ κατῆλθαν στὴν ἀγωνιζομένη γιὰ τὴν ἐλευθερίαν της ἀπὸ τὸ Τουρκικὸ ζυγὸ Ἑλλάδα ἐναποθέσαντες σ' αὐτὴν τὰ ὄνειρά των καὶ τὴν ζωὴν των. Καὶ Σᾶς εὐχαριστῶ, ποῦ εἶχατε τὴν εὐγένεια νὰ προσέλθετε καὶ τὴν ὑπομονὴ νὰ ἀκούσετε τὴ βιογραφία των ἀπὸ τὴν ταπεινότητά μου.